

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Fegele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre	...	960 Le
Fél évre	...	480 Le
Negyed évre	...	240 Le
Havonta	...	80 Le

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucarestiben 50 baniva 15 bb

Nagy ünnep

volt ma a világon. A békét-só-várgó népek igazi nagy ünnepe. Történelmi jelentőségű esemény játszódtott ma le: Németországot ezen a napon vették fel ünnepélyesen a Népszövetségbe és biztosították számára állandó tagságot a nagyhatalmak társaságában. Németországot tehát nem tekintik többé letipornak, de még mindig támadásra kész és képes ellenségnek, felismerték végre annak a szükségét, hogy nélküle és ellene való európai politikával a béke és civilizáció elementáris maradványából szakítani kell.

Ennek a szükségességnek hosszú ideig és még az utolsó percben is voltak tagadói és támadói nemcsak az európai államok körében, hanem magában a német birodalomban is, ahol ezt a lépést a német-imperium, felszabadulás, a német jövő terhének és akadályának tekintették. Németország belépése a Népszövetségbe tehát ép annyira jelenti a szövetségesek hatalmi indulatainak letörését, mint az ártalmas német szeparatista-álmok és revanche-törekvések megsemmisülését, de jelenleg egyúttal a lefegyverzés gondolatának komolyságát és a kisebbségi problémák gyakorlati megoldását is.

Németország, a Népszövetség egyenjogú tagja nem fog hozzájárulni ahhoz a hazug és képmutató és békeellenes rendszerhez, melyet a Népszövetség idáig a nemzeti kisebbségek ügyében fenn tartott. Ellenkezőleg, már csak a saját, különböző országokba szét szakadt vérei javára is a teljes jogszolgáltatást, a teljes igazságot fogja követelni. Minden bizakodás abban van, hogyha egyáltalán lehetséges, Németország fog ebből a még alakatlan, rideg, egyoldalú és látszatra dolgozó szervezetről élő, erőteljes, meleg és igazságos organizmust teremteni.

Mi kisebbségek és az európai béke minden őszinte híve e neménytől áthatva köszönhetjük e napot, amikor Németország diadalmasan bevonult a Népszövetségbe.

Felszabadulnak a lakások.

Bucuresti. Az Adeverul értesülése szerint az igazságügyi miniszter a lakbérleti törvény ügyében úgy döntött, hogy a jelenlegi törvény érvényét csak a nyugdíjasok, köztisztviselők, hadiárva és hadiözvegyekre nézve hosszabbítja meg. A többi lakásokat felszabadítja.

A felosztatott tanács tagjai nem választhatók újra

A sepsiszentgyörgyi tanács-választás érdekes epilógusa. — A prefektus szenzációs döntése. — Boneu prefektus nyilatkozata az új közigazgatási törvény szelleméről.

(Saját tudósítónktól.) A közigazgatási törvény még mindig hiányos, mert végrehajtási utasítás nélkül került a gyakorlatba. Ez az oka annak, hogy ahány eset merül fel, annyi féleképpen magyarázzák a törvény betűit és szellemét. Az aradi tanács felosztatása körül támadt zavarokat most tullicitálja a sepsiszentgyörgyi eset, amely ismét új helyzetet teremtett a közigazgatási törvény — félremagyarázásával.

Az erdélyi városok közül Sepsiszentgyörgyön oszlatta fel legelőször a városi tanácsot az Averescu-kormány. A belügyminisztérium részéről két ízben is kiküldött közigazgatási vezérfelügyelők hosszas és fáradságos kutatás után rájöttek arra, hogy a tanács működése különösen államszámveteltani szempontból kifogásolható. Így aztán a volt tanácsot „rosszhiszemű közigazgatás” miatt oszlatták fel. A felosztatás után új választás következett és az ottani Magyar Párt újból jelölt tanácstagokul egypárat azok közül, akik az első tanácsnak is tagjai voltak. Ellenlista nem volt, így másodszor is bekerült az új városi tanácsba öt olyan magyar-párti tag, aki a régi — felosztatott — tanácsnak is tagja volt.

E második tanács megalakulásakor ezeknek a tagoknak tanácsosi jogosultságát vita tárgyává tették, de a tanács úgy döntött, hogy mivel a törvény kifejezetten sehol sem mondja ki, hogy a felosztatott tanácsok tagjai újból meg nem választhatók, a kifogásolt mandátumokat a maga részéről igazolja. E határozatot az érdekeltek a prefektushoz megfellebbezték, aki viszont a megyei állandó választmány véleményét kérte ki. A választmány, amelynek öt tagja közül négy magyar-párti vezetőember, a közigazgatási törvény egyes szakaszainak szelleméből és per analogiam, az a véleményre adta, hogy azoknak tanácsossága, akik a régi, kifogásolt tanácsnak is tagjai voltak, megsemmisítendő. Ennek az elvi jelentőségű és általános szempontból is közérdekű határozatnak az alapján dr. Crisan prefektus meghozta megsemmisítő határozatát. A pro és kontra vitatható kérdést végső fokon a belügyminiszter fogja eldönteni.

A sepsiszentgyörgyi esetről kifolyólag önkéntelenül is felmerül az a gondolat, hogy mi lesz a

sorsa ama jelöltek tanácsosságának, akik a felosztatott aradi tanács tagjai voltak és a vasárnapi választáson esetleg újból bejutnak az új városi tanácsba is. Három ilyen jelölt van a kormánylistán: Dr. Moldovan Silvius, dr. Angel István s dr. Hotoran Victor. Errevonatkozólag ma kérdést intéztünk Boneu prefektushoz, aki a következőket mondotta:

— Az aradi városi tanácsot a kormány tudvalevőleg azért oszlatta fel, mert a vizsgálat különböző szabálytalanságokat konstatalt. Természetes és a közigazgatási törvény szellemével egyező az a felfogás, hogy azok, akik részesek voltak a szabálytalanságok elkövetésében, nem lehetnek az új tanács tagjai sem. A kormánypárti listán szereplő három ur személyét illetőleg azonban egész más a helyzet. Moldovan Silvius, Angel István és Hotoran Victor egyrészt az ellenzéki csoportot alkották a régi tanácsban, amelynek határozatait szavazatukkal nem támogatták, másrészt pedig nem hangoztatták azt, hogy a tanács felosztatása jogtalan és törvénytelen. Barabás Béla, Széll Lajos és a Magyar Párt vezetőségének többi tagjai is állandóan kifejezésre juttatták ama véleményüket, hogy a felosztatás törvényellenes, ennek dacára azonban nemcsak hogy az interimar bizottsági tagságot vállalták, hanem az új tanácsba is jelöltették magukat. Ezen borult fel a választási megegyezés a Magyar Párttal és nem a kormánypárt hibájából, hiszen részünkről csak az történt, hogy mi a leghatározottabban kitartottunk amaz álláspontunk mellett, hogy a régi — a sepsiszentgyörgyihez hasonló okokból felosztatott — tanácsban helyet foglalt tanácsosok nem lehetnek tagjai az újonnan megválasztandó városi tanácsnak.

Miért megy Amerikába Mária királyné?

Averescu miniszterelnök Genfben tárgyal a királyné amerikai utjáról.

(Bucuresti, szeptember 10.)

Mint ismeretes, Mária királyné a washingtoni kormány meghívására rövidesen áthajózik az oceánon. A felséges asszony utazásának célját eddig semmilyen formában sem konkretizálták s így valószínűnek látszott, — mint ahogy azt még az udvarnál is tudni vélték, — hogy a királyné amerikai utazásának csupán barátságos magánlátogatás jellege lesz. Ezen ezért nagy érdeklődést keltett a newyorki *The World* egy cikke, amely Mária királyné látogatásával kapcsolatban megjegyzi, hogy a királyné tulajdonképpen Averescu kormányelnök kérelmére határozza el magát az utazásra és hogy a látogatásnak politikai háttere is van. Erre vall Loie Fuller kasszony megérkezése is, akit tudvalevőleg az amerikai kormány küldött, hogy a felséges asszonynak az utazás alatt rendelkezésére álljon.

A Cuvantul Mária királyné amerikai látogatásával kapcsolatban terjesztett hírekre vonatkozólag azt a megállapítást teszi, hogy a felséges asszony washingtoni utazása első sorban is barátságos jellegű látogatás és ennél fogva nem egészen valószínű, hogy a különben is rövidre tervezett hivatalos látogatások alkalmával politikai természetű megbeszélések is történjenek. A lap e

megállapítását azzal a körülménnyel hozza összefüggésbe, hogy a királyné a napokban Fuller kasszony kíséretében látogatást tett a floridai birtokán időző Bratianu lonelnél, aki miniszterelnöksége alatt viszont minden igyekezetével azon volt, hogy a királyné amerikai utjának ne legyen politikai, sőt még csak hivatalos jellege sem.

Genfi jelentések szerint — mint már meg is írtuk — Averescu miniszterelnök a napokban Genfba érkezett. A kormányelnök tegnap délután több órán át tartó tanácskozást folytatott Titulescuval, Románia népszövetségi képviselőjével. Ezen a tanácskozáson állítólag még a francia és angol népszövetségi delegátusok is részt vettek. A svájci román követség jelentése szerint Averescu a napokban találkozni fog Briand-al és Chamberlain-el is. — Illetékes helyről kapott információk szerint Averescu többek között Mária királyné amerikai útjára vonatkozólag is tanácskozásokat fog folytatni az Egyesült-Államok és Franciaország delegátusaival.

Mária királyné amerikai utazásáról különben ma a következő hivatalos kommuniké látott napvilágot: A miniszterelnök tudomással bír arról, hogy a királyi párt hivatalosan meghívták a Washington állambeli marichilli szépművés-

zet muzeum felavatására, amelynek román termét Mária királyné adományozta a muzeumnak. — Washington állam kormányzója is meghívást küldött ez alkalomból Románia uralkodóihoz. Ferdinánd király sajnálattal kénytelen ezt a meghívást elhárítani a maga személyére nézve, de elfogadja a királyné számára, aki a kormány hozzájárulásával október elején Amerikába indul. A királynét ez alkalomból Filadelfia polgármestere is meghívta az általa elnökölt világkiállításra. — Mária királyné a rendelkezésre álló idő miatt mindent csak rövid látogatást fog tenni.

Munkások tragédiája.

Borzalmas karambol két halottal, négy halálos sebesüléssel.

(Ditró, szeptember 10.) Tegnapelőtt a Tölgyes és Putna közötti iparvasuton borzalmas szerencsétlenség történt, amelynek részletei csak ma váltak ismertté. A tölgyesi szorosban levő Putna 40 munkás dolgozott a Foresta-Putna faipari cég telepén. Tegnapelőtt délután hat órakor a munkások iparvasuton igyekeztek Recfalvára, hogy a cég ottani központi irodájából heti fizetésüket fevegyék. A munkások három kocsira szállottak fel, amely előtt nem volt mozdony és rendkívül veszélyes, lejtős, kanyargós uton csak a kézféket használták. Az iparvasut nagy sebességgel haladt előre, amikor az egyik fordulónál hirtelen feltűnt egy mozdony, amely Recfalva felől jött. Az összeütközést a könnyű kézi fékek nem lehetett elhárítani és a mozdony belefutott az iparvasutba, amelynek három kocsija lezuhant a töltésről és maga alá temette utasait. Két ember a helyszínen azonnal kiszervezett, harminc munkást súlyos sérülésekkel a gyerogyószentmiklósi kórházba szállították, ahol négyen élet-halál között lebegnek. A kórház főorvosának véleménye szerint ezt a négy munkást nem lehet megmenteni. A rettenetes katasztrófaért Szabó József főrendesmenter okolják, aki az igazgatóság tudta és beleegyezése nélkül elindította az iparvasutat.

Megtalálták

Sobri Jóska sziklavárát.

(Budapest, szeptember 10.) Érdekes bejelentést tették ma Balamonadmirálról a budapesti rendőrfőkapitányságnak, amely szerint az Ó-hegyen megtalálták Sobri Jóska és a többi híres bakonyi bejárat rejtekét, ahol esztendő-kön keresztül bujdosnak anélkül, hogy a pandurok megtalálták volna őket. A hegy mélyén valóságos sziklavárak voltak, ahová a bozótok közt elrejtett nyílásokon keresztül pillanatok alatt elűnhettek. — A szomszédos kőbánya robbantása nyitotta meg a buvóhelyet, ahol a hatalmas kétablakos szobának megfelelő barlangot köröskörül kőpadok és kőszialók veszik körül. A földön különböző szerszámok, borosüvegek, fókások és a sarokban egy hatalmas kőláda a zsákmány számára. A falon bicskával vésett nevek: Sobri Jóska, Mészáros Pál és mások. A főkapitányság értesítette a bűnügyi muzeumot a leletről és most bizottság fog kiutazni, hogy amit lehet, azt megmentse a muzeum számára.

Bablók garázdálkodnak Aradmegyében.

Megtámadtak egy aradi iparost és egy vállalkozót és egész pénzüket el akarták venni.

(Saját tudósítónktól.) Oradea-mana (Nagyvárad) és Arad közötti országúton, különösen Simánd környékén, felbújt a közepkori rablóromantika. Azokat, akiket a sors arra kényszerített, hogy utjuk a simándi dombon menjen keresztül, könnyen kerülhetnek olyan helyzetbe, amilyent a huszadik század eddig csak mozifilmeken produkált. Az utasokat banditák támadják meg, fenyegetéssel kényszerítik őket arra, hogy értékeiket adják át és sokszor bizony még az életük is veszélyben foroghat. Ilyen állapotok uralkodnak ma 1926-ban, Aradmegyében, Európában.

De térjünk rá a tényekre. Az aradi napilapok az utóbbi időben elég gyakran számolnak be arról, hogy rablóbandák garázdálkodnak az ország egyes területein, amelyek kifosztják, bántalmazzák, vagy meggyilkolják az utasokat. Ez a rablóvilág mindig nagyobb mértékű kezdődött. Tegnap Temes megyében történt sorozatos rablótámadásokról számoltunk be, amikor a bandák a vasúti jegypénztárakat és raktárakat fosztogatták ki és ma az aradmegyei rablóvilágról kaptunk jelentéseket. Simánd környékén már több ízben történtek fosztogatások. Teherautókat és megrakott kocsikat támadtak meg a bablók és a nyomzó hatóságok teljesen tehetetlenek voltak a gyakran megismétlődő rablási esetekkel szemben. A tegnapi nap folyamán két aradi vállalkozót támadtak meg a Simánd melletti országúton.

Egy aradi szücsmester árukkal megrakott kocsival jött tegnap délután Arad felé. A simándi dombnál, amikor lefelé kanyarodtak, egy csapat ember állta útjukat. Egyik közülük megfogta a ló kantárját és kényszeríteni akarta a szücsmestert, hogy akocsin levő árukat adják át a bandának. A szücsmester leugrott a kocsiról s úgy tett mintha teljesíteni akarná a támadók követelését. Bontogatni kezdte az egyik áruval megrakott ládát. Közben arra várt, hogy talán valaki közeledik, aki kimentti veszélyes helyzetéből. Felesége kétségbeesetten, reszkette a félelemtől ült a kocsin és a támadók a kocsit mögé gyülekeztek és ott vártak a prédára. Egy alkalmas pillanatban a szücsmesternak merész ötlete támadt. A kocsira vetette magát, rácsapott lovaira, a melyek hatalmas iramban kezdtek vágtatni előre. A támadók egy ideig üldözték a menekülőket, de szerencséje egy automobil is közeledett, amelynek láttára az üldözők eltűntek. A megtámadott szücsmester elmondta az Aradi Közlöny munkatársának, hogy támadói egyszerű parasztemberek voltak, kaszával, kapával felfegyverkezve.

A másik rablótámadási kísérlet ugyancsak tegnap, szintén Simánd környékén történt. Egy aradi szállítási vállalat teherautója ment Várad felé, teljesen megrakva árukkal. Simánd mellett a sofőr észrevette, hogy az autó hátuljára többen felkapaszkodnak. A támadók már nekikészültek, hogy ledobálják az autóra pakolt árukat, amikor a sofőr rájuk ki-

áltott. A vakmerő emberek azonban a sofőr felé közeledtek és az egyik már ütésre emelte a kezében tartott farudat. A sofőr nem vesztette el lelki jelenlétét, hanem felkapott egy vésőt és a támadó felé hajította. A vasvéső homlokán találta a támadót, aki hanyatvá-

Szabadon engedték a csekkcsalással vádolt aradi utazót.

Az aradi törvényszék érdekes döntése.

(Saját tudósítónktól.) Beszámoltunk Friedmann Andor aradi utazó letartóztatásáról, aki ellen, — mint ismeretes — az a gyanú merült fel, hogy részes volt a számtári csekkcsalásban. A terhelő vallomást Stern H. József elűj kereskedő tette, akit, mint a csekkcsalás bűnösét Kassán letartóztatták. Friedmann letartóztatása után még az a vád merült fel ellene, hogy az aradi cégeket, amelyekkel összeköttetésben állott, szintén súlyosan megkárosította. Az aradi rendőrség átiratára Friedmann Aradra hozták, ahol letartóztatták és kihallgatták. Az utazó tagadta, hogy része lett volna a csekkcsalásban, ami később Stern második beismerő vallomása után ki is derült és az aradi cégekre vonatkozó-

Bratianu Györgyöt verseny közben érte baleset.

Hogyan történt az autókatasztrófa.

(Bucuresti, szeptember 10.) Hirt adtunk arról a megrendítő autószerencsétlenségről, amelynek Bratianu Jonel volt kormányelnök fia, Bratianu György lett a szerencsétlen áldozata. A volt miniszterelnök fia ugyanis a karambol következtében súlyos zúzódásokat szenvedett és jelenleg a piatra-neamti Szent Erzsébet-szantóriumban ápolják, ahová ma a Bratianu-család nőtagjai is megérkeztek. Bratianu György állapota a mai orvosi bulletin szerint igen aggasztó s valószínűleg operációra kerül a sor.

A megdöbbentő autókatasztrófáról ma újabb részletek kerültek nyilvánosságra, amelyről az alábbi tudósítás számol be:

Hétfőn reggel tíz autó indult el versenyre Jasi városából. A versenyzők között volt Bratianu György is, aki szenvedélyes autóvezető. Az utirány végső állomása Piatra-Neamt volt, hová Bratianu György autója kivételével a többi versenyző kocsi mind időre robogtak be. Bratianu György lemaradása eleinte nem okozott felháborítást, később azonban aggódni kezdtek s valószínűnek tartották, hogy valami szerencsétlenség történhetett vele, amennyiben mindjárt az út elején lemaradt.

Néhány óra múlva aztán megérkezett az első hír, amely a katasztrófáról adott jelentést. Craioana község primária ugyanis telefonon közölte, hogy Bratianu György autója a község határában valaminek nekiütközött és Bratianu György súlyos sérüléseket szenvedett a katasztrófa következtében.

gódva kiesett az autóból. A többiek látták társuk szerencsétlenségét, leugrártak a teherautóról. A sofőr pedig gyors iramban igyekezett Várad felé.

Ezen ideje volna, hogy az illetékes nyomozó hatóságok alapos kutatást vezessenek be a veszedelmes rablóbanda kézrekerítésére, s megfelelő intézkedéseket tegyenek a közbiztonság helyreállítására.

Igaz pedig kijelentette Friedmann, hogy azokkal elszámolási viszonyban áll s így büntetőjogilag nem vonható felelősségre. Kihallgatása után Friedmann Andor az aradi ügyészségre szállították át.

Ma került az utazó ügye az aradi törvényszék elé, ahova letartóztatását megfelelőbbre. — A bíróság előtt dr. Sirbu György aradi ügyvéd védte, aki kérte Friedmann szabadlábra helyezését, arra hivatkozva, hogy Stern bevallotta, hogy a csekkcsalást egyedül követte el, aradi cégekkel pedig elszámolási viszonyban áll. A bíróság el is fogadta az indoklást és elrendelte Friedmann Andor szabadlábra helyezését. A súlyosan megvádolt utazó ma délután már el is hagyta az aradi ügyészség fogházát.

A versenyzők természetesen nyomban megfordultak és Bratianu György segítségére siettek, akit egy váltóór bódéjában eszméletlenül találtak. Bratianu Györgyön kívül még a felesége, Scarlor Rosetti, rádió-vezérigazgató, egy Mavrocordat nevű fiatalember, valamint a sofőr voltak az autóban, azonban Bratianu Györgyön kívül a többiek csak kisebb horzsolásokat szenvedtek, míg a volt kormányelnök fiánál belső zúzódást okozott a karambol. Bratianu György elmondta a katasztrófa lefolyását, amely a oracioni-osboleni közt elhúzó vasútvonal 20-as számú őrházánál történt. Bratianu György ugyanis a félkavart hatalmas porban teljes sebességgel vezette „Packard”-kocsiját, amikor az őrházhoz érve váratlanul kormánytörés történt. A szinte átláthatatlan porban aztán a következő pillanatban le is jászódott a véres jelenet. Az egyensúlyt veszített autó a sebes iram következtében az árok szélére lendült és nekivágódva egy vastag tölgyfának, ugyszólván darabokra zúzódott. A karambol következtében mindannyian kirepültek a kocsiból, Bratianu György azonban olyan szerencsétlenül zuhant az árok tulsó oldalára, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett, míg a többieknek kisebb horzsolásokon és az ájuláson kívül nem történt komolyabb bajuk. Közvetlenül a katasztrófa megtörténte után érkezett a helyszínre egy bacui kereskedő, aki aztán az esetről értesítette a cracioni primárt, aki viszont telefonon tett jelentést a szerencsétlenségről.

Uj kiadás!

Mihály, az automobil és motorkerékpár
tandor Ferenc könyvtárában Arad

Az aradi autobusközlekedés premierje.

Megindult az autobus-forgalom a Mossóczy-telepre. — Be akarják az autobuszt vezetni az egész város területére.

(Saját tudósítónktól.) A reggeli napfényben a Mossóczy-telep lakóinak kellemes meglepetéseképpen csillogó tisztára mosott autobus álldogált az arad-simándi vámház előtt. Ma reggel volt az Arad-Mossóczy-telepi autobus-járat premierje, amelyről azonban ma még igen kevesen tudtak, olyan váratlanul jött az autobus-forgalom beállítása. Reggel hat óra és a Record felirású autobus egyelőre két utassal megindult a város felé. A telep lakosai csak a mai reggeli lapokból vettek tudomást a forgalom megindulásáról s így az első két alkalommal igen kevés felszálló akadt. Reggeli hét óra lehetett, amikor a telepen lakó polgárok között mind nagyobb hire lett a telep legújabb szenzációjának és ekkor azután már valósággal megrohanták az autobuszt.

— Végre mi is kezdjük érezni, hogy egy városhoz tartozunk és nem egy elhagyatottan fekvő tanya — mondja az egyik kereskedő, majd némi irigységgel hozzáteszi — de a legjobb a Frankl-nak, az megállót is kapott. — (Az egyik megállóhely, ugyanis a Frankl-féle fűszerkereskedés és vendéglő előtt van.)

Délig folyton zsúfoltan járt az autobus amelyen a forgalmat a mai hetipiac is növelte. Körülbelül 150 utasa volt déli 12 óráig s délutánra kelve, már a Mossóczy-telepen egész természetesen mondták egymásnak az emberek:

— Na, bemegyek az autobusszal egy kicsit a városba. Ugy mondják, mintha már évek óta megszokták volna ezt az állapotot. A Mossóczy-telepi autobus premierje tehát olyan sikert aratott, hogy egy Zerkovitz operette is megirigyelhetné tőle.

Az új autobuszjáratl kapcsolatosan különben Ungár Sándor vállalkozó ma újabb kérvényt nyújtott be a város vezetőségének. A beadványban most már az egész város területére kért koncessziót autobus-járat létesítésére. A javaslat szerint a forgalmat husz autobus bonyolítaná le a vasúti állomástól egészen Ujradig. A mellékvonalak kiépítése a polgárság kívánalmához és a körülményekhez képest fokozatosan történne. Ungár azonban kiköti, hogy a koncesszió megadásával egyidejűleg a kisvasut szüntesse be a forgalmat. Ezzel szemben havonta 100.000 lejt hajlandó a város pénztárába befizetni kárpótulást. Beszélgetést folytattunk az ajánlattevő vállalkozóval, aki a tervéről a következő érdekes részleteket mondotta el:

— A villamos felépítése — amint látszik — egyelőre csak álom marad és így nincs más hátra, mint autobusszal megoldani — ha ideiglenesen is — a közlekedés kérdését. Igen természetes, hogy a kisvasut megszüntetését kérem, azonban bizonyosra veszem, hogy ez az intézmény nem hoz a városnak évi egymillió kétszáz ezer lejt tisztá hasznot.

Szóba került az a tén is, hogy a közlekedés monopolizálása a közönség szempontjából so-

hasem bizonyult hasznosnak, mert a monopólium a közönséget egy bizonyos mértékben kiszolgáltatja a vállalkozónak. Ezt Ungár Sándor készséggel el is ismeri és ennek megoldásáról a következőképpen szól:

— Tudom, hogy a monopólium nem rokonszenves a közönség előtt és ezért előre leszögezem, hogy nekem semmi kifogá-

som nincsen az ellen, ha a közlekedés lebonyolítását négy-öt vállalkozó veszi át. Sőt, hajlandó vagyok velük tárgyalást kezdeni, úgy, hogy kész elosztási tervvel állhatok elő. Így biztos, hogy a kifejlődő konkurrencia alacsony árakat s szép kivitteli, kényelmes autobuszokat hoz létre.

A kérvény felett — értesüléseink szerint — a legközelebbi napokban dönt Aradváros vezetősége. Miután az egész várost érdekli most már a közlekedéslügyi probléma ilyenformán való megoldása, szükséges lenne, hogy a tárgyalások oly eredményt pro-

dukáljanak, amelyek a polgárságra nézve a legkedvezőbbek. Ezért az autobusforgalom bevezetésére nyilvános pályázatot kellene hirdetni. Kezdődjék egy versengés az egyes cégek között és ekkor a legelőnyösebb ajánlatot fogadja el Arad városa. Le kell azonban azt is szegezni, hogy ez nem lehet végleges megoldás. Ugy az ajánlattevő vállalkozóknak, mint a város vezetőségének tisztában kell azzal lennie, hogy előbb-utóbb csak fel kell építeni Aradon a konigényeinek megfelelő villamost. Az autobusforgalom átmenetnek azonban igen jó lesz.

Lelkes ovációk között vonult be Németország a Népszövetségbe.

A történelmi jelentőségű ülés. Nincsics üdvözlő beszéde. Stresemann köszönete

(Genf, szeptember 10.) A Népszövetség közgyűlései iránt soha olyan nagy érdeklődés nem nyilvánult meg, mint épen ma, amikor Németország is bevonult a közgyűlési terembe s ezzel a Népszövetségbe. A külföldi laptudósítók példátlanul nagy száma lepte el Genfét és még a német sajtó is túlerősen volt képviselve. Ettől eltekintve nem volt olyan előkelő még soha a Népszövetség, mint ezuttal. Most tizenhat aktív külügyminiszter, egy aktív miniszterelnök — aki egyben külügyminiszter is — négy volt miniszterelnök, nyolc volt külügyminiszter, négy aktív és tizenöt volt miniszter van jelen Genfben. A német delegáció vonata tegnap délután érkezett meg Genfbe, amelyet az újságírók, a fényképészek, a rajzoló, a filmoperatörök és a közönség óriási tömege várt. A Népszövetség itt nem rendezett hivatalos fogadtatást és csak a genfi német konzul, valamint a Genfben időző német kormány megbízottak fogadták Stresemann külügyminisztert és kíséretét. A rövid és egyszerű fogadtatás után Stresemann a szállására hajtatott, ahol meglátogatták a nagyhatalmak delegátusai és ezeket a látogatásokat Stresemann ma visszonzotta. A német külügyminiszter kíséretében érkeztek Gruber államtitkár, Gauss miniszteri tanácsos s Bülow követségi tanácsos is. Este háromnegyed kilenc órakor a német delegáció második része is megérkezett Genfbe, ahol a pályaudvaron Stresemann és Schubert államtitkár fogadták őket. Ma délután a Népszövetség vezetősége lakomán látta vendégül a sajtó képviselőit és ezen a lakomán a német delegáció tagjai is hivatalosak voltak. Délután a németek bevonulásának öröme Chamberlain angol külügyminiszter fogadta a sajtó képviselőit, szombaton este pedig Stresemann külügyminiszter ad estélyt a tiszteletükre.

A Népszövetség közgyűlési termében háromezer főnyi közönség szorongott ma délelőtt fél 11 órakor, amikor Nincsics jugoszláv külügyminiszter, a Népszövetség mostani ülésszakának elnöke az emelvényre lépett és átadta a szót Agüero kubai delegátusnak, aki kijelentette, hogy a mandátumokat vizsgáló bizottság rendben találta a német delegátusok meghatalmazó irásait. Az elnök ezután ki-

hirdette, hogy ehhez senkinek sem volt megjegyezni valója és ezért felkérte a német delegáció tagjait, hogy jöjjenek be a terembe és foglalják el a helyüket.

Halotti csendben léptek be a németek. Elsőnek Gauss és utolsónak Stresemann. Valamennyien fekete kabátban. Percekig zugó taps fogadta őket, majd Nincsics fogott hozzá üdvözlő szavaihoz:

— A legszívesebb istenhozottal köszöntöm a német delegációt! Az esemény, amelyre most áttevünk, szerencsés és örök emlékezetre méltó. A Népszövetség a német birodalom belénésével hivatalának boldog fordulópontjához érkezett. A siker, amelyre olyan sokáig kellett várni, csak úgy volt lehetséges, hogy a nemzetek szövetségének valamennyi tagja a legjobb indulattal eltelve fáradozott annak előkészítésén. Egy nagy európai hatalom foglalja el ebben a percben helyét a teremben, mint a népek családjának a tagja, ennek a gyülekezethez egyhangú határozata alapján. Üdvözlöm ebben a percben a német népet, amelynek delegátusai után szerencsét kívánok. Az itt megjelent német urakkal egyesülve eltökélt szándékom együtt fáradozni a világ békéjének megteremtésében és azt igazi népszövetségi szellemben fogjuk végrehajtani.

Zugó taps fogadta Nincsics beszédét, amelyet ezután a tolmács angolra is lefordított. Az elnök átadta ezután a szót Stresemannnak, a német delegáció vezetésének, akit, mikor felállott, négy teljes percig tapsoltak. Stresemann hozzákezdett beszéde elmondásához, de szavai elvesztek a tapsviharban, mert minden mondatát megtapsolták. Stresemann németül beszélt, szavait nyugodtan és erőteljesen hangsúlyozta, hogy azok messze érthetők voltak. Valahányszor pedig taps szakította félbe, szünetet tartott.

— Ennek a magas testületnek az elnöke épenugy, mint a Népszövetség tanácsának elnöke kegyes volt az öröm és a megelégedés szavaival üdvözölni Németország belépését, — mondotta Stresemann. Elsősorban kifejezésre kívánom juttatni köszönetünket az elnök urnak és első kötelességem, hogy megköszönjem a Népszövetség gyülekezetének határozatát. Beszéde folytatásában Stresemann megköszönte a svájci

kormány vendégszeretetét, majd a Népszövetség megteremtése óta történekről emlékezett meg. Hosszu fejlődésre és előkészületre volt szükség, amíg az általános politikai helyzet úgy alakult, hogy Németország tagja lehetett a Népszövetségnek. Még ebben az évben is nehézségeket kellett elhárítani és most itt az ideje a lelkek kiengesztelésének.

Zugó taps köszöntötte Stresemann beszédét, amely után a történelmi jelentőségű ülés végét ért.

Urileány egy aradi leánykereskedő karmalban

Egy tizenhétéves leány kálváriás utja Váradról Aradra és vissza.

(Saját tudósítónktól.) A napokban jelentette az Aradi Közlöny, hogy a várad rendőrség távirata alapján az aradi rendőrség letartóztatta Palotai Andrásné aradi asszonyt a Calea Radnei (Radnai-uti) lakásán. Az asszony ellen az volt a vád, hogy Oradea-marerről egy T. Margit nevű tizenhét éves urileányt szöktetett meg szülei házából. A rendőrség T. Margitot is megtalálta Palotainé lakásán és mindkettőjüket rendőri fedezettel Oradea-marera kísérték. Váradon a kihallgatás során aztán kiderült, hogy a fiatal leány egy aradi leánykereskedő-asszony karmai közé került, aki a várad állomáson ismerkedett meg az urileánnyal és csalta Aradra. A leányka ugyanis épen egy levelet akart bedobni az állomási porta szekrényébe és Palotainé megszólította. Megtudta, hogy a leányka egy kedves férfiismerőse Aradon lakik és azt állította T. Margitnak, hogy őt épen az illető fiatalember küldte érte. A naiv leányka elhitte a lelkiismeretlen lélekű mesét és vele utazott Aradra. Aradra érkezve, Palotainé egy étterembe vezette az urileányt és ott egy elegáns uriember csatlakozott hozzájuk. Amikor hazamentek, az illető ur is elkísérte őket, sőt be is ment Palotainé lakásába. Az asszony magára hagyta a leánykával és egy perc múlva T. Margitka kétségbeesett sikoltása hallatszott ki a szobából. Hosszas viaskodás után ugyanis a leányka eltaszította magától az erőszakoskodó elegáns urat és az ablakhoz rohanva segítségért kiabált. A közelben posztoló rendőr és detektív odarohant és kimentette az urileányt. Palotainéről kiderült, hogy közveszélyes kerítő és a várad rendőrség a nyomozás lefolytatása után visszaküldi az aradi államrendőrségnek.

Titokzatos betörés Aradon.

Kifosztották egy aradi iparos lakását, míg a károsult a másik szobában tartózkodott.

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő betörés történt az éjszaka folyamán Aradon, az Orient-ucca 46. számú házban. Az uccai lakásban lakik Szabó János iparos, aki éjszaka arra ébredt fel, hogy a szomszéd szoba ablakát bezúzták és több sötét alak mászik be a szobába. A megrémült ember egyedül volt és nem mert szembe szállni a rablókkal, hanem hirtelen felöltözködött és segítségért sietett. Mire azonban a segítség megérkezett, a rablók elmenekültek és magukkal vitték a szoba értékes tárgyait. Párnákat, fehérneműket és kisebb értékű tárgyakat vittek el a tettesek, akiknek nyomuk veszett.

A vakmerő rablásról a károsult jelentést tett az aradi államrendőrségnek, ahonnan az ügyeletes rendőrtiszt ment ki a helyszínre. A vizsgálat megállapította, hogy a tettesek négyen voltak és valószínűleg előre tájékozódtak a szoba helyzetéről, mert anélkül, hogy világosságot gyújtottak volna, megtalálták a legértékesebb tárgyakat. Nincs kizárva, hogy a rablók közelben lakók lehettek, akik feltűnés nélkül tudták elvinni a rablott tárgyakat. A vizsgálat eredménye alapján megindult a nyomozás, amely előreláthatólag hamarosan meghozza az eredményét.

Választói igazolványok

az aradi járásbírószágon.

Szombaton estig osztják ki a gazdátlan szavazójegyeket. — Nem kötelező a szavazás.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap, szeptember 12-én lesz Aradon a községi választás. Arad polgársága — mint megirtuk — 8 kerületben fog szavazni. A nyolc kerület a következő: I. kerület: Lupet (Szent Péter)-tér, II. kerület: Vulcan (Kazinczy)-uccai iskola, III. kerület: Mihai Viteazul (Ferenc)-téri iskola, IV. kerület: Elene (Gizella)-uccai iskola, V. kerület: Dorobantilor (Urbán Iván)-uccai nemzeti ház, VI. kerület: Oituz (Illés)-uccai iskola, VII. kerület: Sága, Turmai-ucca, VIII. kerület: Gáj, Szt. Ioan-tér. A szavazó igazolványok nagyrészt a városi kézbesítők osztották ki, azonban körülbelül 2000 darab igazolvány még gazdátlan s ezek a városházáról átkerültek most az aradi járásbírószágra. Sok olyan igazolvány van közöttük, amelyeket rossz címre kézbesítettek, mivel az elköltözött választók nem jelentették be új lakáscímüket a városnak. Az igazolványokat szombaton estig a járásbírószágra adja ki, még pedig reggel 9 órától déli 2 óráig és délután 4-től 6 óráig. Valószínű, hogy a határidő alatt mindenki hozzájuthat választási igazolványához.

Az ellenkező hírekkel szemben közöljük, hogy a községi választásnál a törvény nem teszi kötelezővé a szavazást és így azok, akik ezuttal majd nem járulnak az urna elé, nem büntetik meg.

Itt írjuk meg, hogy a vasárnapi választás kapcsán az aradi rendőrprefektúra elrendelte, hogy holnap, szombaton este tíz órakor be kell zárniok Aradon az összes nyilvános helyiségeknek. Kávéházak, vendéglők, kabarék, mozgó-

színházak, színházak és egyéb helyek, ahol a közönség gyülekezni szokott, tíz óra után nem tarthatók nyitva. Ugyanekkor — a választási törvény értelmében — életbelép a szesztilalom is, amelyet fokozott mértékben fognak ellenőrizni a hatóságok.

Kirabolták a nagyváradi jogakadémiát.

A tettesek felrobbantották a dékáni iroda Wert heim-szekrényét.

(Oradea-Mare, szeptember 10.) Ma éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a jogakadémia dékáni irodájába s felrobbantották a Wert heim-szekrényt, ahonnan 150 ezer lejt raboltak el. A betörést reggel vette észre dr. Jacob Lazar dékán, aki azonnal jelentést tett a rendőrségnek. Borodi komisár vezetésével több detektív ment ki a helyszínre, ahol nyomban megkezdtek a környék lakóinak kihallgatását, de eddig semmi nyomra nem akadtak a betörők személyét illetően. A szomszédos premontrei gimnázium tornatermében levő autógarázs tulajdonosa az éjszaka folyamán hallotta ugyan a robbanást, de nem tulajdonított annak nagyobb jelentőséget, miután azt hitte, hogy a garázs egyik autójának pneumatikája pukkadott ki. A rendőrség teljes erővel folytatja a nyomozást.

Vilmos excsászár fia az ősszel — Bécsben dirigál

(Bécs, szeptember 10.) Vilmos excsászár legfiatalabb fia, Joachim Albrecht porosz herceg, aki Németországban már több ízben szerepelt, mint filharmonikus zenekarok karmestere, most néhány na-

pot Bécsben töltött és amint az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége értesül, elfogadta egy hangversenyrendező iroda meghívását és októberben újra Bécsbe jön, ahol több zenekari hangversenyen fog fellépni karmagyként.

Eltussolják Ausztria legnagyobb panamáját.

Az osztrák kormány egyezséget köt a panamistákkal, akik pertörlesztés útján kegyelmet kapnak.

(Bécs, szeptember 10.) Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől: Ausztria monstre panamája Wöllersdorf a közeli hetekben egyezséggel fog elintéztet nyerni akként, hogy a panamisták, akik számtalan milliárd erejéig megkárosították az osztrák államot, megmenekülnek a büntetés elől. A hatalmas wöllersdorfi műveket, ezt az óriási gyárvárost, amely a háború alatt katonai célokat szolgált, az összeomlás után az osztrák kormány a berlini Metallum-részvénytársaságnak, jobban mondva a hírhedt Sklarzék fiúvéreknek és Alder mérnöknek adta bérbe. Sklarzék különböző részvénytársaságokat alapítottak, amelyeknek segítségével nemcsak a rendkívül értékes gépeket kivavelyelték el, de még a gyárépületeket is elhordták és a téglákat eladták. Sklarzék az államügyesség vád alá helyezte és egy tavaly megtartott törvényeségi tárgyaláson beigazolást nyert, hogy Sklarzék Wöllersdorfból mindent elloptak. A törvényeségi tárgyalást akkor megjelentésszerűen elnapolták, ítélethozatalra nem került sor. Sklarzék azonban tovább folytatták a wöllersdorfi művek kifosztását. Ezért Bécsben óriási szenzáció erejével hatott ma az a hír, hogy az osztrák kormány egyezkedési

tárgyalásokat folytat Sklarzékkel és az egyezés rövidesen létrejön.

Az egyezés részleteit az osztrák kormány gondosan titkolja, ennek ellenére azonban már kiszivárgott néhány részlet. Eszerint Sklarzék ellen a bünvádi eljárást megszüntetik olyan módon, hogy a köztársasági elnök pertörlesztési jogával el. Sklarzék drága pénzért átadják részvény-pakettjük egy részét az osztrák államnak, azonban a majoritás, pontosan 51 százalék továbbra is az ő girtokukban marad. Szóval ezen az egyezésen csak Sklarzék keresnek. Politikai körökben érthetőnek tartják, hogy a kormány egyáltalán tárgyalásokba bocsátkozott Sklarzékkel, sőt ki is egyezett velük, büntetlenséget biztosított nekik anélkül, hogy a nagy kárt jóvátennék. Bizonyos, hogy a Sklarzékkel kötendő egyezés még nagy viharokra és botrányokra fog alkalmat szolgáltatni, mivel a szociáldemokrata párt szerint az osztrák kormány evvel az egyezséggel példátlan erköcselenséget és könnyelműséget követ el, amiért a felelősségre vonás nem maradhat el. A bécsi sajtóban már olyan hangok is hallatszanak, hogy az egyezés mögött még nagyobb panama húzódik meg, mint az eredeti wöllersdorfi panama volt. (sz. p.)

Boneu prefektus és a magyar nyelv.

Aradvármegye prefektusának nyilatkozata.

Boneu Vazul prefektus ma délután magához kérte az aradi lapok egy-egy munkatársát és a következő kijelentések közzétételét kérte:

— A mai reggeli lapokban egy cikket olvastam, amely állítólag az én intervjum. Ki kell azonban jelentenem, hogy ez a nyilatkozat majdnem teljes egészében nem felel meg a valóságnak. Az abban foglaltakról — ha más formában is — én még szeptember 6-án

adtam részletes nyilatkozatot, mely aznap délután helyesen is jelent meg az egyik aradi napilapban. Különösen vakótlanság az állítólagos interjú ama része, amelyben a magyar nyelv használatának ügyét is szóvá tettem volna Barabás Béla jelölésével kapcsolatban. Ez a kérdés távol áll tőlem, amit bizonyára tud minden egyes magyar, aki csak ismer ki-lenc éves közigazgatási működés-
sem óta. Nyilatkozataim a magyar

felekkel szemben a magyar nyelvet használhatták az ügymenet gyorsítása céljából. Ez a szempont vezetett eddig is s ez nem változhatott meg máról-holnapra, még személyi ügyek miatt sem.

Cirkuszművész nő akar lenni egy aradi leány

Elszökött az Aradról eltávozott cirkusszal.

(Saját tudósítónktól.) Oláh Mihályné aradi lakos ma jelentést tett az aradi államrendőrségnek, hogy Strada Tribunal Corches (Csorda-ucca) 45. számú házban levő lakásáról tizenöt éves Mária nevű leánya eltűnt. A kétségbeesett anya elmondotta a rendőrségnek, hogy leánya mindig arról ábrándozott, hogy cirkusz-lovarmő lesz. A gyermek rendkívül ügyes volt és szenvedélyesen sportolt állandóan. Néhány hónappal ezelőtt egy cirkusz volt Aradon és Oláh Mária már akkor le akart szerződni műlovarmőnek.

Az anyja tudomást szerzett a leányka lépéséről és épen akkor ment ki az állomáshoz, amikor a leendő kis cirkuszprimadonna készült elutazni a társasággal. Nemrégiben ismét cirkusz jött Aradra. A kis Oláh Mária állandóan a Cirkus-Zoologic Béla-téri sátra körül tartózkodott. Néhány nappal ezelőtt eltávozott Aradról a cirkusz és ugyanakkor eltűnt Oláh Mária is. Az anya megtudta, hogy a cirkusz Aradról Temesvárra ment. Azonnal táviratozott Temesvárra, ahonnan azt a választ kapta, hogy a leánykát nem ismerik. Oláh Mihályné azonban meg van győződve arról, hogy leánya a Zoologic-cirkusszal szökött meg és az aradi rendőrsége hivat segítségül gyermeke felkutatására.

Fellámadt egy halott.

Aki a sírban kel új életre.

(Komárom, szeptember 10.) Külföldi esemény, történt Komárom mellett egy kis faluban, Turjapaszikán Gorej Iván pásztor néhány nappal ezelőtt megbetegedett és mire orvosi segítség érkezett, meg is halt. A holttestet felravatalozták és amikor elérkezett a temetés ideje, a koporsót kivitték a temetőbe. Ekkor azután olyan jelenet következett, amire a gyászoló se reg a legkevésbé sem számított. A koporsó fedelére dühöngve hulló súlyos agyaggörögöktől Gorej egyszerre csak felébredt s kiabálni kezdett. A sír körül állók ereiben megfagyott a vér, mikor a koporsó fedelét egyszerre csak felpattanni látták. Hanyat-homlok futottak szét és csak később mertek visszatérni. A nyöszörgő embert látva, rájöttek, hogy nincsen okuk megriadni, kiemelték a koporsóból és lakására szállították. Érdekes, hogy Gorej odahaza nem is akart ágybafeküdni. Felhajtott egy vizespohár rumot s este felé mintha ismét történt volna, már a juhok behajtásánál segédkezett.

Mielőtt butort vásárol,

tekintse meg 18763

Bruckner butorgyár raktárát

Arad, Str. Ghita Birtea 48.

Cégtulajdonos: VAJNA DOLO

Hitelrontás — viccekkel

A budapesti Király-színház érdekes kártérítési póré.

(Budapest, szeptember 10.) Rendkívül érdekes perfelvételi tárgyalás volt ma a budapesti törvényszéken. A budapesti Király-színház igazgatósága hitelrontás címén perbefogta Nagy Imrét, az „Az Ojság” című vicclap szerkesztőjét, mert a színházról olyan élceket gyártott, amelyek a színház ügyvédje szerint kártételezők. Az inkriminált viccek közül az egyik arról szól, hogy Sebestyén Géza, a Városi Színház igazgatója megkérdezte Lázár Ödöntől, a Király-színház igazgatójától, hogy mióta van színháznál. Harminc éve, volt a felelet, mire Sebestyén azt mondta, akkor már sohasem tanult meg a színházmesterséget. A másik vicc akkor íródott, amikor a Magyar Színház a „Csuda Mihály szerencsés-jé”-t, a Királyban pedig a megbukott „Kitty és Kati”-t játszották. A vicclapban akkor az jelent meg, hogy a Csuda Mihály kellene a Király-színházban, mert csuda, ha valaki odamegy. A harmadik inkriminált vicc pedig arról szól, hogy a lap szerint a Király-színház a magán tagjait megfiatalítás céljából elküldötte Voronoff professzorhoz. Ezek miatt most jelentős kártérítést követel a Király-színház igazgatósága. Az ügyet a bíróság érdemleges tárgyalásra tűzte ki, aminek kimenetelét nemcsak jogász, hanem sajtókörökben is óriási érdeklődéssel várják.

Michel-Europa Katalógus 1927.

megérkezett Sándor Ferenchez Arad.

Gyilkolt az álom.

Agyonverte egy diák a tanárját.

(Newyork, szeptember 12.) Óriási feltűnést kelt az az egész különös háttérű gyilkosság, amelyet egy Silberstein Manó nevű 19 éves diák követett el. A fiatal egyetemi hallgató egy, a newyorki börtön jól ismert gazdag gabonakereskedőnek a fia, aki az utóbbi időben csaknem kizárólag pszichológiai foglalkozással foglalkozott és több ilyen tárgyú cikket is írt tekintélyes amerikai folyóiratokba. — A fia intenzívebb képzésére apja Kalisch huszonhárom éves newyorki bölcsészettanár hallgató személyében házi tanárt fogadott, aki lelkes híve volt Freud Zsigmond elméletének s ezek helyes-ségéről az ifjú Silbersteint is meg akarta győzni.

Pár nappal ezelőtt Silberstein Manó papírra vetette egyik álmát s a lélekteremtési órán ezt kezdte analizálni tanárával. Az álomfejtés módszere körül a diák és a tanár közt heves vita kelenkezett, melynek hevében Silberstein torokragadta tanárát s addig fojtogatta, míg az eszméletlenül esett össze. Ezután a diák a fászkamrába rohant, fejszét vett magához s azzal teljesen szétzúzta a szerencsétlen freudista fejt.

Letartóztatása alkalmával a gyilkos diák a legnagyobb nyugalommal viselkedett, tettét minden további nélkül bevallotta, annak okait illetőleg azonban kereken megtagadott minden felvilágosítást. Silberstein Manó a börtönben is olyan könnyűen ül, amely melán bámulatba ejti az összes psi-

Megkezdődött a háború Anglia és Kína között

(London, szeptember 10.) Az angol sajtó óriási felháborodással tárgyalja a kínai eseményeket. A szövetséges kínai csapatok néhány nappal ezelőtt lefoglaltak egy angol kereskedelmi gőzöst a Jangcekiang folyamon és utasait elfogták. A kereskedelmi gőzös elfogott utasainak kiszabadítására két ágyúmaszácot küldöttek az angolok, de a naszádokat is elfogták a kínaiak s tisztjeiket és legénységüket fogságba vetették.

Tegnapelőtt egy angol csatahajó heves küzdelem után, amelyben három angol tiszt és két tengerész esett el, kiszabadította az elfogott angolokat, de a lefoglalt három angol hajót nem tudta visszaszerezni. Az angol tengerészeti minisztérium utasítására most egy egész flottaegységet mozgósítottak, amely tegnap este elindult bűntető expedíciójára Singapórba. Ugyancsak ma két angol gyalogezredet is utasítottak Kína felé.

Különös fordulat az Amerikába szökött aradi ügyvéd ügyében.

Egyes hitelezők alaptalan vádaként emelik a szőlőgazdaság tulajdonosai ellen.

(Budapest, szeptember 10.) Emlekeztet meg az a csalássorozat, melynek hőse Nemess Zoltán dr., az aradi származású budapesti ügyvéd volt, aki — mint ismeretes — Amerikába szökött ki. Ebben a nagyszabású bűnyűben az elmúlt napokban rendkívül érdekes fordulat állott be. Egyes hitelezők, akik úgy látszik mindenáron pénzükhöz szerezniének jutni, feljelentést adtak be a budapesti főkapitánysághoz s ebben a Nagy-kátai Szőlőgazdaság tulajdonosait bűnpártolással vádolták meg. Természetesen e súlyos vád nem hangozhatott el felelet nélkül. A ma reggeli budapesti lapokban nyilatkozat látott napvilágot, melyek az említett részvénytársaság nevében Csathó Ferenc dr. budapesti ügyvéd tett meg s amely így hangzik: Nemess Zoltán dr. nem volt a Nagy-kátai Szőlőgazdaság R-T-nak ügyész, vagy igazgatója. — Nemess Zoltán a Nagy-kátai Szőlőgazdaság R-T. nevében hamisított, de valószínű, hogy a rt. adtával és belegezésével. A rt. nem tudott Nemess Zoltán bűnös fizetelméről és nem tiltja azokat. Mikor pedig azok

tudomására jutottak, rögtön megtette ellene feljelentését. Valóban, hogy Nemess Zoltánnak ügyfeleltől bármiféle meghatalmazása volt. Nemess Zoltán dr. a pestvidéki kir. törvényszéknél vezetett cégjegyzékbe, mint a rt. igazgatója, vagy cégvezetője soha bevezetve nem volt. A pénzügyezetek módjában állott megtekinteni a cégjegyzéket és ezen betekintés után egyrészt meggyőződtek volna, hogy csalóval van dolguk, másrészt pedig megmenekedhetek volna a károsodástól. Nem felel meg a valóságnak, hogy Nemess Géza és a Nagy-kátai Szőlőgazdaság R-T. vagyonára bűnyűi zárlatot rendeltek el. — Ugyancsak valószínű az is, hogy a kir. ügyészség Nemess Géza és a Nagy-kátai Szőlőgazdaság R-T. ellen bűnpártolás miatt vádat emelt. Hangsúlyozom és ismétlem, hogy a Nagy-kátai Szőlőgazdaság R-T. és Nemess Géza nem tudott Nemess Zoltán dr. bűnös fizetelméről és emélfogva nem is tühette azokat, sőt mikor azok tudomására jutottak, elsőnek sietett Nemess Zoltán dr. ellen bűnvádi feljelentését megtenni.

Bécsi fegyverügynökök nagyszabású panamája Románia ellen

Ócska fegyvereket akartak szállítani a bucuresti-i hadügyminisztériumnak. — A visszaélést idejében leleplezték.

(Bucuresti, szeptember 10.) Tegnap este minisztertanács volt, amely hozzájárult a gazdasági bizottság ama előterjesztéséhez, hogy a fatermelő helyektől távolabb eső városokba irányított tűzifa szállítmányok tarifáját 50 százalékkal redukálják. Magáéva tette a minisztertanács azt a javaslatot is, hogy a kereskedelmi utazók számára megállapított bérleti díjat leszállítsák. Végül utasította a kormány az összes minisztériumokat, hogy ezentúl ne vegyenek fel állami szolgálatba a megállapított korhatáron felüli alkalmazottakat.

A minisztertanácsban ugyanakkor Mircescu hadügyminiszter rendkívül nagy feltűnést keltó úgyról tett jelentést. Már régebben történt, hogy az akkori minisztertanács jóváhagyta a hadügyi kincstárnak egy szerződését, amelyet a minisztérium egy olasz fegyvergyár bécsi megbízottal-

mében a hadügyi kincstár 400 millió lej értékben 3000 golyósóróra, 50.000 darab fegyverre és 10 millió töltény szállítására adott megrendelést az olasz fegyvergyárnak. A fegyverszállítmány a múlt napokban meg is érkezett Bucurestibe, azonban a szakértők legnagyobb megdöbbenésére a ládákban csupa ócska és a cseh légionáriusok által még a háború alatt használt fegyverek voltak. Mircescu hadügyminiszter a vett jelentések alapján személyesen is megtekintette a szállítmányt és nyomban intézkedett, hogy a legszigorúbb vizsgálatot indítsák meg az ügyben. — A hadügyminisztériumhoz a mai napon érkezett bizalmas bécsi jelentés szerint a román hadseregnek szállított fegyvereket az olasz fegyvergyár bécsi ügynökei volt cseh légionáriusoktól vásárolták össze poton pénzén. A minisztertanács megtette a szükséges intézkedéseket a nagyarányu visszaélés or-

Amerikai oligaretták Aradon.

Amerikából hozott dohányt dolgozik fel a temesvári dohánygyár.

(Sajdtudósítónktól.) Megiruk, hogy a kormány még ez év elején közel félmillió dollár értékben amerikai dohányt vásárolt. Az első hajórakomány, amely az aranyánga, préselt dohányleveleket szállította át a tengereken, ezelőtt egy hónappal érkezett meg a constantai kikötőbe, ahol a különböző dohánygyárakhoz továbbították feldolgozás céljából. Az első transzportból egy nagyobb kontingens jutott a temesvári dohánygyárnak is, amely már napokkal ezelőtt feldolgoztal az illatos amerikai dohányt. Információnk szerint a temesvári dohánygyár a közeli napokban már forgalomba hozza az amerikai dohánnyal töltött cigarettákat és a szivarokat, amelyeknek újszerű, szokatlan, de kellemes ízét rövidesen élvezni fogjuk Aradon is.

Baleset az aradi viadukton

Egy uriaszony szerencsétlensége.

(Sajdtudósítónktól.) Súlyos szerencsétlenség történt a napokban az aradi viadukton. Ismeretes, hogy a viadukt deszkákból készített gyalogjárója siralmas állapotban van és egy-egy helyen nagy lyuk tátong a járdán. Fekete Mihályné nagyszobor uriaszony egy Mossóczy-telepi rokonához jött látogatónak és estefelé a telep felé haladt. A gyenge világításnál nem vette észre, hogy két deszka között nagy rés tátong és belezuhant egyik lábával a résbe. Sikoltására odamentek az arra járók s kiszabadították kellemtelen helyzetéből. Ismerőse lakására szállították és az uriaszony most kificamkolt lábbal elmélkedik a Mossóczy-telep körüli uralkodó viszonyokról.

Öntöző-autót kap Arad. Most

készíti az aradi városi mérnöki hivatal jövő évi költségvetését. Mivel minden más erdélyi városi szociális és egészségügyi anyagi kiadásainak fedezésére költségvetési összegének 10 százalékát veszi, dr. Cucu Vazul főorvos is 90 millióes költségvetésre számítva, kilenc millió lejt vesz fel. Ebből az összegből körülbelül 2 és fél milliót szánnak a köztisztasági szolgálatra, amelynek a vezetésétől a főorvost hivatal semmiképpen sem akar elállani. A terv szerint egy új öntöző-autót is vásárolnának, amely 5000 liter vizet vesz fel és így sokkal nagyobb területet lehet vele öntözni, mint a mostani kis-kocsikkal. A vizet az autó a Marosból venné fel, hogy a vízvezetési vizet ne pocékolják szükségtelenül.

PANOPTIKUM.

Az első nagy expressionista film.

Főszerepben:

Conrad Veidt, Emil Jannings.

az aradi Urániában.

Az előadások 5, 6, 8 és 9 órakor kezdődnek.

HIREK.

— Hétfőn érkezik haza a király. Bucurestiből jelentik: Ferdinánd király az eredeti tervtől eltérőleg csak hétfőn érkezik haza Sinaia-ba. Az uralkodó fogadtatásánál az összes miniszterek jelen lesznek és valószínű, hogy ez alkalommal minisztertanácsot tartanak.

Későbbi jelentés szerint Ferdinánd király Péter jugoszláv trónörökös betegsége miatt egyelőre még Veldezen marad és ezért valószínűleg nem érkezik hétfőre haza.

— Elhunyt cluji egyetemi tanár. Clujról jelentik: Bogrea Vazul, a cluji egyetem klasszika-filológia tanárának tanára Bécsben, ahol súlyos műtétet hajtottak rajta végre, tegnap 46 éves korában meghalt.

— Elkobzott kommunista-lap. Bucurestiből jelentik: A hadbírószágnak tegnap házkutatást tartott a kommunista Selari ucai helyiségében és elkobozta a Munkásélet című kommunista lap példányait, amelyek izgatónak ítélték.

— A lengyel külügyminiszter szenzációs házassága. Varsóból táviratozzák: Szenzációsan érdekes házasságkötés történik a közeljövőben. Gróf Skrzynski lengyel külügyminiszter feleségül veszi Henry Fordnak, a világhírű autógyárosnak és a világ leggazdagabb emberének leányát. A lengyel külügyminiszter 300 millió dollár hozományt kap a feleségével, ami több mint hatvan milliárd lejnek felel meg és ez közel háromszorosa Románia egész bankjegy kontingensének.

— Megint átúszták a La Manche-csatornát. Londonból táviratozzák: Michel francia uszóbajnok az elmúlt éjszakán átúszta a La Manche-csatornát Calais és Dover között. Michel 14 óra hat perc alatt uszta át a csatornát.

— Zita Angliába akar költözni. Londonból táviratozzák: Az Ewening News jelenti, hogy Zita exkirályné levélben kereste meg György angol királyt, engedje meg neki és gyermekeinek, hogy a spanyolországi Lequeitamból Angliába költözzenek. Az exkirályné hasonló kéréssel fordult a nagykövetség tanácsához is.

— Javítják a viaduktot. Hétfőn kezdik meg az aradi viadukt kövezését. A városi mérnöki hivatal már megtette a szükséges intézkedéseket a munkálatok megkezdésére. Előreláthatólag három hetet vesz igénybe a kövezés, amellyel végre a Mosóczy-telep lakóinak régi sérekményét orvosolhatják.

— Szépiatya. — Gazdag iskolai könyvek Aradon tanulóknak engedmennyel kaphatók. **KNIESZER** Iskolaszerekeskedésben Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 21.

— Nagy visszaélés a bucuresti-i katonai gyógyszerárban. Bucurestiből jelentik: A hadbírószághoz feljelentés érkezett, hogy a bucuresti-i Calea Grivitei levő Cionga-drogériában a központi katonai gyógyszerárakból származó gyógyszereket árúsítanak. A feljelentés alapján megkezdett házkutatás alkalmával tényleg nagymennyiségű kímint találtak a drogériában, melynek tulajdonosa közölte annak a tisztnek a nevét, akitől a gyógyszereket vásárolta. A nyomozás érdekében a tiszt nevét egyelőre nem közlik a nyilvánossággal.

Műtermüller zenetanárnál tanítás október elsején kezdődik.

Ki lesz a katolikus szenátor?

A római szentszék nem döntött Majláth és Cisar között

(Saját tudósítónktól.) Az új választójogi törvény életbeléptetésekor, illetőleg a szenátus megalakításával kapcsolatosan — mint emlékeztetés — különös bonyodalom támadt a romániai katolikus szenátusi képviselő körében. Mindenki bizonyosra vette, hogy a katolikuság reprezentánsa a szenátusban Majláth Gusztáv Károly gróf gyulafehérvári püspök lesz, ellenben egész váratlanul Cisar bucuresti-i püspök, c. érsek igényt jelentett be a szenátusi méltóságra. A kormány a maga részéről nem akarja eldönteni a vitás kérdést, hogy kit illet meg a szenátusi tagság, Majláthot-e vagy Cisar, ellenben az ügyet a római szentszék elé terjesztette s annak állásfoglalását kérte. A régóta húzódó ügyben

most hozott határozatot a római szentszék, amely azonban végérményben nem oldotta meg a kérdést s továbbra is a kormányra bizza a végleges döntés jogát.

Római jelentés szerint, az Osservatore Romano közli, hogy a Vatikán Majláth Gusztáv Károly, gróf erdélyi római katolikus püspök szenátorsága ügyében a következőket válaszolta a román kormánynak: Majláth Gusztáv, Károly gróf egyenrangúnak tekinthető Cisar bucuresti-i püspökkel, aki tudvalevőleg azon a címen, hogy ő érsek, ez évre magának vindikálta a romániai római katolikus egyházat megillető szenátorságot. A Vatikán hivatalos lapja kifejti, hogy Cisar csak címzetes érsek, de érseki hatásköre nincsen. Így tehát a bucuresti-i kormányra vár a döntés joga.

Véres katonai puccs történt Görögországban.

A görög kormánycsapatok levertek a lázadókat.

(Athén, szeptember 10.) A görög kormány értesülve arról, hogy a köztársasági gárda újabb államcsínyt tervez, elrendelte annak a kasszárnyának a megszállását, ahol a gárda két százada állomásozott. Kondilis felkérte a tisztet, hogy adják meg magukat és ígéretet tett, hogy teljes nyugdíjukat folyósítja, ha külföldre távoznak. A gárda parancsnoka elfogadta Kondilis ajánlatát, de kérte, hogy a gárda szabad elvonulása miatt, a kormánycsapatok távozzanak el a kasszárnya elől. Kondilis teljesítette a kérést, azonban a gárda tisztjei ennek ellenére tüzelni kezdtek a kormánycsapatokra, mire formális harc fejlődött ki, amelynek nagyszámu halott és sebesült áldozata van. Így sokan a járőrök közül is megsebesültek. A felkelők páncélautókon akartak a városba behatolni, de tervük nem sikerült, mert a kormánycsapatok felrobbantották az autókat. A harcban

részvettek a kommunisták, royalisták és mindazok, akik a zavaros helyzetet ki akarták használni. Az ütközet a kormánycsapatok győzelmével végződött. A rend helyreállt és a kormány ura a helyzetnek.

A Chicago Tribune tudósítója arról értesül, hogy száz halottja van az ucai harcoknak, de ennél még sokkal több súlyosan sebesültje. A kormánycsapatoknak sikerült a rendet helyreállítani, amivel pillanatnyilag biztosítva van Kondilis alkotmányos diktatúrája. Kormánykörökben kijelentették, hogy változatlanul ragaszkodnak a helyzetnek az országos választással való megoldáshoz. Kondilis miniszterelnök nyilatkozott az újságíróknak és kijelentette, hogy tudomására jutott, hogy a royalistapárt egyes vezető tagjai összeesküvést terveztek, akiket nyomban letartóztattak. Dertilis és Zervas royalista vezéreket haditörvényszék elé állították.

— Két vasúti merénylet Németországban. Duisburgból táviratozzák: A német vonatok ellen ismét két merényletet terveztek. A wesel-hamborni vasútvonalon. Möllern mellett, nagy kórakást hoztak össze a sineken, míg a hamborni-neumühli vasúti vonalon öt vastag gerendát fektettek a sineken keresztül. Mind a két merénylet megghiúsult.

— Belezuhan a Marosba. Súlyos baleset történt: tegnap este Német-szentpéter és Ujszentpéter közt. Wirtl János vízimalmos kocsijárával Német-szentpéterről Ujszentpéterre igyekezett és utközben a Marosba zuhan. Wirtl uszva igyekezett kimenekülni, ami sikerült is, azonban a lova belefulladt a folyóba.

— Sirkőavatás. Két évvel ezelőtt szomorú gyász markolt bele a szívekbe: a könyörtelen halál egy fiatal, tehetséges diákot — Róth Tibort — ragadott el az élők sorából tragikus körülmények között. A szülők, Róth Izidor butorkereskedő és neje, szeretett gyermekük emlékére most sirkő állítanak, melynek avatása vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az izr. temetőben.

Hollós Vacuum Cleaner

Arad, Str. Barilla 39. (Rákóczy-u.) Telefon 513.

— A hegedűművész tragédiája. Londonból jelentik: Baptisti nevű, ismert hegedűművészt londoni lakásán halva találták. A hegedűművész hosszabb ideig nem mutatkozott, feltörték a lakását és ekkor derült ki, hogy már négy hete holtan fekszik ágyában. Valószínűnek tartják, hogy a művész öngyilkosságot követett el, mert a felesége, egy angol tiszt, a háborúban elesett és azóta a művész buszkomor lett.

— Tragikus halál Budapesten. Budapestről táviratozzák: Halálos kimeneteli cingázmérgezés történt ma poloskaintás közben az egyik Bajnok-ucai házban. Egy poloskaintó vállalat cingázott fejlesztő készüléket állított fel a lakásban, amelyet Kovács Ferenc munkás begyújtás közben magával rántott. A szoba berendezése tüzet fogott, de mire a gyorsan megérkezett tűzoltók a tüzet eloltották, Kovácsot már megölte a cingáz.

GROSS és RENDY

modern urisabósága
Arad, új Neuman-ház.

— Elitették Bukovina rémeit. Cernautiból jelentik: A cernauti hadbírószágnak ma hozott ítéletet Cojocarai hirhadt rablóvezér és bandájának bűnyűgyében, akik az ügyész vádirat szerint két esztendő alatt rengeteg betörést és tizenhét rablógyilkosságot követtek el. A vád és védelem meghallgatása után a hadbírószágnak Cojocarut és három társát 20—20 évi kényszermunkára, míg a rablóbanda többi tagjait 2—7 évig tartó börtönbüntetésre ítélte.

— Sirkőavatás. Néhai Zeiner Miksa sirkőének beszentelése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz megtartva.

Legjobb kreppapirok Kerpelnél.

— Themes tánciskolájában a vendégórák szeptember 12-én, vasárnap, a tanulóórák 16-án kezdődnek a városi kioszkban.

Nagybeteg

egy volt magyar miniszterelnök
Friedrich István súlyosan megbetegedett.

(Budapest, szeptember 9.) Ma az a hír terjedt el, hogy Friedrich István, Magyarország volt miniszterelnöke súlyosan megbetegedett, kórházba szállították és állapota igen komoly.

Hohemberger doktort, a volt miniszterelnök orvosát keresték fel az újságírók, aki kijelentette, hogy Friedrich Istvánnak akut hörghurutja van, amelyhez régi krónikus asztmája is járul. Állapota egyáltalában nem súlyos, mindenesetre kellemetlen, hogy beszélnie egyáltalában nem szabad, mert a beszéd köhögést idéz elő, amely a szervezetére káros. Eppen ezért javasoltam neki, hogy pihenés céljából menjen a Győri-úti Vöröskereszt kórházba, ahol csend, nyugalom és a portalan levegő hamarosan meggyógyítja.

Friedrich autót azonnal a kórházba ment és senkit nem engedett hozzá, amíg állapota nem javul.

Művészet.

* Nagy Géza fényképész műterme Aradon (ünnepek és vasárnapokon) d. e. 9-től 1-ig, d. u. 3-tól 6-ig van nyitva.

Jön! Schellenberg Testvérek: Kellermann híres regénye Jön!

KÖZGAZDASÁG.

Az Acsev. ügye most dől el Genfben.

(Budapest, szeptember 10.) Walkó Lajos kereskedelmi miniszter Genfbe való elutazása előtt nyilatkozott a Pesti Hírlapnak és nyilatkozatában kitért az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak sorsára is. A kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a Népszövetség mostani genfi tárgyalásai során megvitatják az Acsev. kérdését is. Hangsúlyozta, hogy úgy Magyarországnak, mint Romániának az az érdeke, hogy a vasúttársasággal kapcsolatos jogi kérdéseket tisztázzák, hogy

forgalom a két állam között ezen a vonalon is felvehető legyen. A mostani tárgyalások előzménye, hogy a magyar kormány a román kormánnyal a Népszövetség márciusi ülészaka alatt megegyezett abban, hogy a kérdést a két ország szakreferensei Genfben most fogják megvitatni. Nickl Alfréd, a prágai cseh-magyar kereskedelmi tárgyalások magyar vezetője ma Genfbe utazott, hogy az Acsev. ügyében meginduló tárgyalásokon, mint a magyar kormány egyik szakközvegye legyen jelen.

Zürichben 2.58.50, Párisban 17.15 a lej.

Helyi valutaárak. (Szeptember 10.) Pénz: Márka 47, holland forint 78, dollár 200, angol font 965, francia frank 5.80, lira 7.40, cseh korona 5.80 magyar korona 360, dinár 3.40, schilling 27.50, svájci frank 37. — Árú: Márka 48, holland forint 80, dollár 202, angol font 975, francia frank 6, lira 7.60, cseh korona 6, magyar korona 350, dinár 3.50, schilling 28, svájci frank 38. Kifizetések: Berlin 48.15, Amsterdam 81.05, Newyork 201.25, London 981, Páris 6.10, Milánó 7.64, Prága 5.99, Budapest 352, Zágráb 3.57, Bécs 28.53, Zürich 39.

Zürichi tőzszenyitás. (Szeptember 10.) Berlin 123.25, Amsterdam 207.50, Newyork 517.62.50, London 2512.75, Páris 14.80, Milánó 18.50, Prága 15.32.50, Budapest 72.55, Belgrád 9.15, Bucuresti 2.57.50, Varsó 58, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Szeptember 10.) Berlin 123.25, Amsterdam 207.50, Newyork 517.62.50, London 2513.37.50, Páris 14.80, Milánó 18.20, Prága 15.32.50, Budapest 72.52.50, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 2.58.50, Bécs 73.07.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Szeptember 10.) Kifizetések: Páris 5.75, Berlin 47.50, London 970, Newyork 199, Milánó 7.42, Zürich 38.60, Bécs 28.20, Prága 5.90, Budapest 28.10. Valuták: Napoleon 820, márka 48, leva 1.50, török lira 1.10, angol font 970, francia frank 6.10, svájci frank 38, lira 7.50 dinár 3.60, dollár 203, lengyel zloty 22, schilling 29, magyar korona 29, cseh korona 5.80.

— Székely kiállítás Udvarhelyen. Érdekes kiállítás lesz szeptember 12-től 19-ig Székelyudvarhelyen. A városbeli ipartársulatok nagy ipari, iparművészeti és háziipari kiállítást rendeznek, amelyen csak Udvarhely megyéből származók állíthatnak ki. A kiállítás anyaga különféle híres udvarhelyi gyárak termékeiből és a megyebeli iparművészek készítményeiből: varrottas, faragott tárgyakból fog állni.

lani. Külön megemlítést érdemel a messze földön híres szentkirályi csipke, amelyeknek készítésében a székely leányok tudnak a legismertebb művészek. A mintavásár keretében állati és méhészeti kiállítás is lesz.

— Mai hetipiac. Burgonya 4 lej, hagyma 4-5 lej, tehénturó 16 lej, julturó 56 lej, vaj 100-140 lej, alma 6-8 lej, körte 16-20 lej, dió 20 lej, szőlő 20-22 lej, zöldbab 12 lej kilogrammonként, tojás 2.60 lej, kalarabé 1 lej, kelkáposzta 1-2 lej, fejes káposzta 3-7 lej darabja, zöldség 2-3 lej csomója, bab 8 lej, tejfel 40 lej, tej 7 lej literje. A baromfiárak: sovány liba 150-200 lej, sovány kacska 80-120 lej, tyúk 90-120 lej, csirke 50-70 lej párja, kövér liba 200-250 lej, kövér kacska 100-110 lej darabja. A gabonapiac árai: árpa 500 lej, buza 850 lej, kukorica 540-550 lej, zab 440 lej métermázsánként. Állatvásár árai változatlanok.

SPORT.

O Biróküldések vasárnapra. Az aradi B1 a vasárnapi mérkőzésekre a következő birókat delegálta: Glória-CFR-pálya. 3 órákor: Simeria-CFR-AMTE I. osztályu bajnoki. Biró: Crisnic; határbirok: Tomy és Fock. 5 órákor: Minerul-Gloria-CFR I. osztályu bajnoki. Biró: Burdán; határbirok: Hammermann és Juhász. Vointa-Victoria-pálya. 1 órákor: Unirea ifj.-Vointa-Victoria ifj. Ifjúsági bajnoki. Biró: Behm Béla. 3 órákor: Unirea-Intelegerea II. osztályu bajnoki. Biró: Darázs. 5 órákor: Tricolor-Vointa-Victoria II. osztályu bajnoki. Tricolor-pálya. 9 órákor: Frontiera-Wacker II. osztályu bajnoki. Biró: Gaál. 4 és fél órákor ATE ifj.-Tricolor ifj. Ifjúsági bajnoki. Biró: Csenka. Banatul-pálya. Spárta (Pancota)-Banatul. II. osztályu bajnoki. Biró: Matusz. Petrosani. ATE-CAMP. I. osztályu bajnoki. Biró: Vatiánu Titus.

Fuzió készül Averescu és Goldis között.

(Bucuresti, szeptember 10.) Lapjelentések szerint a Goldis-frakció és a néppárt között fuzió tárgyalások indultak meg. A hír politikai körökben nagy érdeklődést keltett annál is inkább, mert ezzel szemben a Lupta értesülése szerint Goga Octavian belügyminiszter azt javasolta Averescu tábornoknak, hogy Goldis László visszalépése esetén Sadoveanu, Biharmegye új képviselőjét neveztesse ki kultuszminiszternek. A lap szerint a kormány ez

okból támogatta oly nagy erővel Sadoveanu megválasztását. Goldis László különben ma este Sibiuba utazott, onnan holnap délután Zilahra megy, ahol elnökölni fog az Astra nagygyűlésén. A politika hírehez tartozik az a Lupta-jelentés is, hogy Mitilineu külügyminiszter genfi útja előtt megcáfolta azt a hírt, hogy a Banca Nationala kormányzó tisztség Oromulu visszalépése utánra neki felajánlották és azt ő elfogadta volna.

Rádió-műsor.

— Szombat, szeptember 11. —

Berlin-Stettin. 16.30-18. Zenekari hangverseny. — 22.30. Táncczene.

Milano. 21.12-23. Donizetti „Favorita” című operájának előadása.

Roma. 21.25. Ének és zenekari hangverseny. Befejezésül táncczene.

Zürich. 15.16. Zenekari hangverseny. — 17.30. Harmonika-hangverseny. — 19. Harangzúgás Zürich templomaiból. — 20. A Jodler-klub és a harmonikások ifjúsági egyesületének hangversenye.

Brünn. 19-20. Zenekari hangverseny. — 20.30-21. Országdalok. Előadja a morva tanítók énekkara. — 21-22. Táncczene.

Bécs. 11. 16.15. Zenekari hangverseny. — 20. A „Das grobe Hemd” népszínmű előadása. Befejezésül táncczene.

Budapest. 9.30, 12, 15. Hírek és közgazdaság. — 13, 17. Időjárás és vízállás jelentés. — 17.15. Ungváry Kálmán előadása: Keleti utazások. II. rész. — 17.30. Cigányzene. — 18.40. Magyar halhatatlanok III. estje. Farkas Ödön emlékezete. (Meghalt 1912. szept. 11.) Az emlékbeszédet énekkel illusztrálják Környeyné-Sándor Mária és dr. Székelyhidny Ferenc, az Operaház tagjai, valamint lovag Koller János operabíró. A zongoránál Polgár Tibor. 19.30. Az Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye Komor Vilmos vezényletével. 1. Delibes: A király mondta. Nyitány. 2. Meyerbeer: Hugonotiák. Ábránd. 3. Rameau: Rigaudon de Dardanus. 4. Thomas: Mignon. Nyitány. 5. Gounod: Faust. Ballet.

Feleségem tancosa

Várkonyi Mihály és Korda Máriaival az aradi Apollóban.

Előadások 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9-kor kezdődnek

zene. — 20.30. „Édes öregem”, Fall Leó egyfelvonásos operettje. „Eljegyzés lámpafény mellett”, Offenbach egyfelvonásos operettje. Mindkettő Polgár Tibor zongorakísérettel. — 22.15. Kamara-zene.

MOZI.

xx A marosparti mozgóban ma szombaton a „Császár nevében” című hatalmas, szenzációs film kerül vetítésre, a főszerepben Putty Lya és Harry Heidt. Felhívjuk a nagyrészt közönség b. figyelmét ezen nagyszabású, művészies filmre. Ma, szombaton két előadás és pedig este 8 órákor és fél 10 órákor.

xx „Feleségem tancosa” nagy sikere az aradi Apollóban. Nagyszerű ötletekkel elharmozott, finom szatírával feltöltött tragikomédia a „Feleségem tancosa”. A tragikusan induló cselekmény ugyszólván az utolsó pillanatig megtartja tragikus jellegét csak azért, hogy a néző lelkében akumulált izgalom egy frenetikus kacagássá váljon. A nagyszerű darab főszereplői: Korda Mária, Várkonyi Mihály ügyes szatírával és temperamentummal játszik meg szerepüket. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx „Panoptikum” ma utoljára az aradi Urániában. Az expressionista filmrendezés legcsodálatosabb alkotása a mozilátogató közönség legnagyobb érdeklődése mellett zajlik le. A kiválóan érzékített expressionista milióban Emil Jaunings, Conrad Veidt s Werner Krausz csodás érzéki tő képessége a legteljesebb mértékben aknázza ki a forma mögött lehetőszerűen érzékithető mondanivalókat. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx Az aradi Uránia vasárnapról vetíti „Amikor egy hercegnő szeret” nagyszabású drámát, amelyben a főszerepet Normann Talmadge játsza.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Romul Giurgiu.

Kövés költséggel 3 szobássá átalakítható teljesen jó magánház udvarral és kerttel a volt Mikes-uca közelében, 320,000 lejtért ELADÓ és azonnal átvehető. — Kizárólagos megbízott: Győrffy „Mureş”-irodája Arad, Str. Unirea

Megérkeztek! A. Gagniere & Co. Ltd. London

világhírű különlegességei őszi és téli szövetekben.

I. SCHUTZ

ARAD, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 28-30.

Tömeges vasúti szerencsétlenségek Amerikában.

Egyetlen napon négy katasztrófa követelt emberáldozatokat.

(Newyork, szeptember 10). A tegnapi nap az Egyesült Államokban a vasúti szerencsétlenségek napja volt. Az első szerencsétlenség a newyorki földalatti vasúton történt és számos halottáldozatot követelt. A vonat alagútja felett levő földrétegbe egy hirtelen keletkezett zivatar közben villám csapott be és a hatalmas földtömegek lezuhantak egy menetben levő vonatra. A vonat az amerikai nemzeti ünnepre való tekintettel zsúfolásig tele volt utasokkal. A harminc láb mélységben szalazta a rettenetes sulyu, lezuhadó vonat tetejét és ablakait szétvágta földtömeg. A villanyvilágítás azonnal felmondta a szolgálatot s a beállott sötétségben óriási pánik következett. A megrémült utasok egymást taposták le, hogy a kijáratokhoz juthassanak, sokan az ablakokon keresztül menekültek és közben szenvedtek súlyos sérüléseket. Két utas egy olyan drótvetékét érintett meg, amely magas feszültségű árammal volt teleít és ezek azonnal meghaltak. A szerencsétlenség megtörténte után

azonnal megérkeztek a mentők, de a világítás hiánya miatt mintegy másfél órát vett igénybe, míg a szerencsétlenség helyét megközelíthették. Először a súlyosan sebesülteket vitték el, majd a halottak elszállítását kezdték meg.

Vancouver közelében egy tehervonat épen egy hidra való feljárás előtt kisiklott. A kisiklás következtében a vonaton ülő keletkezett, amely huszonhat vaggont hamvasztott el. Négy vasutas meghalt.

Brooklyn közelében tegnap egy kirándulónak siklott ki föld csuszamlás következtében. Az utasok közül ketten meghaltak és harmincan súlyos sérüléseket szenvedtek. — Ez a szerencsétlenség ugyanott történt, ahol két évvel ezelőtt is volt már vasúti katasztrófa, amelynek akkor 50 halott áldozata volt.

Tegnap este a North Western Railway egy vonata belefutott egy a chicagói Courtland Street-pályaudvaron veszteglő személyvonatba. A veszteglő vonat két utolsó kocsija, amelyekben kirándulók voltak, valósággal összepréselődött. Nyolcan meghaltak és százánál többen megsebesültek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésért 4 lej — napi, vasárnap 5 lej. — Hirdetéstől 5 lej, illetve 10 lej. — A vasárnapon kiadottakat az alábbiak szerint számítjuk. — Hirdetéstől 5 lej, illetve 10 lej. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhetők, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám 151. * * * * *

Alkalmazás.

MANIKÜRÖS kisasszony jó fizetéssel felvétetik. Prosenszky női fodrászüzletébe Arad, Piața Luther 3. 5449

ÖSSZES kodal teendőiben jártas, perfect német, román, magyar nyelvtudással bíró gyors- és gépirónő állást keres azonnalra. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5500

CUKRÁSZSEGÉDET keres, jó munkást, különösen áthúzásban és teasüteményekben jártas legyen. Wild cukrászda. 5504

GYAKORLOTT GAZDA VAGY ISPÁN október 1-re kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5515

KIFUTÓ FIU nappalra jó fizetéssel azonnal felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

Lakás.

TEMESVÁRON Józsefvárosban levő lakásomat elcserélném egy aradi lakással. Cím Baluja vámszállító aradi várn. 5483

Vétel és eladás.

ELADÓ jutányos áron 80 lóerős Stock motorteknő állapotban. Munkában megtekinthető Sztarek főgépésznel Maceia, Jud. Arad. 5460

ASZTALOK, székek, könyvszekrény, íróasztal, antik butorok, bőrfotelok, szőnyegek, vitrin, vitrin tárgyak, férfikabátok, plüsch sezlon és asztalterítők, nyugágy, függönyök, nyári paplan, komplett szobaberendezések, képek, fotelok, mosdók, trimók, tükrök, 7 fiókos szekrény, dísz tárgyak, álló villanylámpák, gyermekkoszok, Singer csúszka, ágyasztó gép, ágynemű, villanyvilló, letraszék, parkany stb. eladók. Salgóiné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

AUTOMOBILOK, különféle jó gyártmányok, önindító, villanyvilágítással, olcsó árban részletfizetésre is kaphatók. Papp, Bucuresti, Calea Victoriei 88. Cristea cégnél. 5499

ANTIK BUTOROKAT, különböző szobaberendezéseket, egyes butordarabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyeget, fehérneműket keresek sürgősen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgóiné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

EZÜSTÖT, pianót, zongorákat, szőnyeget magas árban veszek. Salon Artistique Arad, Fischer Eliz-palota. Antik butorok részletre kaphatók. 2601

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Egy vég prima minőségű cseh vászon 650 lej!

Férfi és női szövetek, paplanok, ágynemű vásznak, damasztok, zsebkendők, férfi és női harisnyák leszállított olcsó árakon kaphatók.

RIPPNER és BENKÓ textil és vászonáru üzletében Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) Vászon és sifon maradványok állandóan kaphatók.

Üzletek.

JÓFORGALMU fűszerüzlet, korlátolt italmérés és trafik elárúsítással, azonnal elfoglalható lakással, házzal együtt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5495

PADOZOTT, száraz, raktárhelyiségnek megfelelő pince azonnal kiadó. Arad, Str. Gh. Lazar (Simonyi) 9. sz. alatt. 5506

Ingatlan.

ARAD, Str. Corneliu Popescu No. 19. (volt Edelspacher-u.) számú ház szabad kézből eladó. 5491

Különféle.

EGY beteg, nyomorék, 83 éves öreg asszony, kinek senki hozzátartozója sincs, kéri a nemesszülő jó embereket, hogy segítsék csekély adománnyal szomorú helyzetéből. Címe özv. Csordás Imréné Arad, Str. Baritiu 27. (Rákóczy-ucca.) 900

KRISZTA

női divatszalon Arad
uj Neuman-ház II. e.

Készít elegáns francia és angol toalettet jutányos áron. 5148

Arad, Str. Oituz (Ilés-uccában)

8 szobás csinos maánház elfoglalható lakással, 300,000 lejért eladó. Megbízott: 16254

Győrffy „Mures” Irodája Arad

Tűzifát

waggontételekben jutányos napi árban szállít: 5516

Dénes I. fakereskedő

Arad, Bulev. Gen. Dragalina No. 4.

KÖZPONTBAN LEVŐ

2 világos helyiségben elhelyezett, jól bevezetett ANGOL ÉS FRANCIA

női divat-szalon

visszavonulás miatt SÜRGŐSEN ELADÓ Komoly reflektánsok adják le címeiket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5473

Eladók:

ebédő, tükrös háló, könyvszekrény, íróasztal, előszobaszekrény és fal, képek, csillárak, aggancsok, varrógép, üres ládák. Arad, Str. dr. Romul. Veliciu No. 2. (Lipót-ucca) Calvin-u. sarok.

Művezető kerestetik

középnagyságu kovács és esztorgályos műhely részére Ploestibe.

Ajánlatok Rudolf Mosse R. T. Bucuresti, Bul. Academiei 4. „O 1016” alatt intézendők. 5508

Kifutó fiu

nappalra

jó fizetéssel azonnal felvétetik. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Női harisnya selyem prima bibeamentes lej 145. Selyem női 85-től 115 lejig! Céna fátol 145 lejig! Strapa harisnya 80 lejig! Patent harisnyák! Férfi harisnyák! Keztyűk! Reform nadrágok! Gyermek szövetek! Női és férfi küllött melegények és kabátok! Salak! Alsó trikók! Csipkék, szalagok és rövidruk legolcsóbb árban!

Bogyó A.

Arad, Strada Eminescu 13.

Fischer János hölgyfodrász, manikűrterem és modern hajmunka vállalata, Arad, Calea Banatului (v. Asztalos S.-u.) 12. sz. bubihajvágás, vizondolatlo, parókák, transformatioh, hajrézek és hajfonatok leg jobban. Hajat veszek. Tűnő fiúk és lányok felvétetnek.

Beszerezés előtt keressse fel

Dr. Graszman Alfrédné szőnyegszövő-műhelyét

Arad, Strada Moise Nicoara (volt Petőfi-ucca) 17. sz.

Szőnyegek eredeti perzsa minták után készítenek, valódi keleti jelleggel, elsőrendű minőségben. Rajzolt minták, angol felvétőfonalak és egyéb anyagok hűzi szövéséhez. Régi perzsa szőnyegek szakszertű javítása.

Bérbeadó üzlet! Hacker Gyula és Társa Aradul-Nou (Ujarad) 200. szám alatt, Főut közepén a legforgalmasabb helyen levő nagy üzlethelyiségét bérbeadja.

Uj butorhitel!

részletfizetésre.

Ebédő, háló, fa- és vasbutorok, diványok, matracok, ágyceték, Eden pamlagok, zongora, varrógép, lógép stb.

CAROL GARAI

MAGAZIN DE MOBILE.

Arad, Piața Avram Iancu 10.

Beton-formák,

csövek, kutgyűrűk, lépcsőfokok stb. készítéséhez, gépek, cementtöcserepek, üreges betontömbök, beton és salaktégla stb. előállítására. Betonkeverőgépek. — I-a cementfestékek és az összes szükséges kéleket cementárugyarak berendezésére raktárról azonnal szállítja.

„MODERNA”

Építőipari Gépek és Radiátor R.-T. Brasov, Kis-ucca 12. Telefon 5-78.

Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat. —: Prospektusok és ajánlatok díjmentesen!